

Hevur tú ein spurning ella onkran trupulleika, sum tú kundi ynskt tær at fingið viðgjordan í hesum teiginum.

Spyr Sosialin

Skriva til: Sosialurin, postsmoga 76, 3800 Argir. Merk brævbjálvan »Spyr Sosialin«.

Eyður Joensen, sál-arfrøðingur

Marjun Sigurdsdóttir, sosialráðgevi

Marnir Simonsen, lækni

Fríða Patursson, lóg-frøðingur

Hví fæst dótturin ikki í skúla aftur?

Vit eiga eina 11-ára gamla dóttir, sum higartil hevur verið lagalig í allar mátar, fitt, blidlig, aktar væl og ger nógv burtúr skúla-arbeidinum. Skoðsmálini eru góð, og hóast hon ger litid um seg, kemur hon væl út av tí við vinkonurnar.

Hon hevur nú leingi verið burtur frá skúla. Tað byrjaði við búksjúku, men hon fektst ikki aftur í skúla, sigur seg hvønn morgun vera illa til passar, men sjálvur haldi eg hon kundi farið í skúla fyrri tað. Konan er ósamd við mær og vil ikki vera við til at tvinga hana aftur í skúla sum er.

Lærarin sigur seg ikki vita um, at dóttir okkara hevur trupulleikar í flokk-inum, hvørki fakliga ella sosialt.

Hvat bagir? Er tað vanligt skulk ella sjúka. Hvat eiga vit at gera?

(Brævið er stytt og umskrivað). **Pápin**

Barnasálarfrøðiliga verður skilt millum vanliga skulking og skúlaóttá (fobi).

Tá næmingur skulkar kunnu orsokirnar vera rættuliga itokiligar, so sum at lítið skil er á heim-inum, at barnið dugir lítið og/ella ovugt keðir seg og tiskil timir illa í skúla. Ein slíkur næmingur kann eisini vera komin til ilnar

við lærara og/ella skúlafe-lagar ella kann uppáftur onkur onnur »góð« grund vera til fráveruna. Slík børn fara í skúlatíðini í staðin aðrar vegir, t.d. oman í fjoruna, um borð á skip og ferast í vanda fyrri at gera fortred, kanska stjála og í allarfestu for-um vera tey fyrri at lúgva heima um, at tey hava verið í skúla.

Viðgerðin av slíkari skulking eigur at snúva seg um itokiligu orsok-irnar og er tiskil mangan hampiliga einföld: at gera skúlagongd barnsins hugaligari, veita serundir-vinging við áhugaverdum undirvingingartilfari, gera semju millum skulkaran og tey, hann er komin til ilnar við, halda hann til skúlan, tala við foreldrini, skifta flokk/skúla o.s.fr.

Hitt fyrbrigdi Skúlafo-bi (skúlanoktan/ skúlaótti) verður hildið at stinga sálarliga nógv djúpari og at vera álvarsamari. Tað nærkast eini sálarjúku.

Orsokin til brekið kann sjálvsagt vera ótti fyrri onkrum í skúlanum ella okkurt av tí omanfyri nevnda, men so hóma við-gerðarfólkini eisini onkran útveg burtúr stand-inum, men heilt álvarsamt verður tað, um talan er um tilvitaðan sovul sum ótil-vitaðan ótta hjá barninum fyrri at skiljast frá mam-muni og so loyð tað ljóðar eisini ovugt.

Sjúkueyðkennini eru

vanliga hovudpína, búk-ilska, vaml ella spýggja um uppfaringsartíð. So verður sjálvsagt ikki farið í skúla, men í staðin verður barnið vartað upp nógv dyggari enn vanliga av móðir.

Slík umsorgan kann vera forkunnug fyrri skúla-barnið, kennist dámligt og hugnaligt, og hinvegin kann mammann eisini kenna sær frægd av at fá hovi til at gera nakad fyrri sitt »sjúka« barn og harvið prógva »góðsku« mót-vegis barninum, og at hon enn hevur »uppávur« sum mamma.

Vanliga batnar heilsan hjá sjúka barninum merki-liga skjótt, aftaná at hini eru farin í skúla, og restina av degnum kann barnið vera sum fiskurin.

Eftir hesum skuldi verið greitt at farið í skúla næsta dag, men gakk, sogen endurtekur seg og soleiðis kann vera í fleiri dagar, ja upp í vikur og meira afturat.

Sum tað skilst er her talan um djúptvirkandi og mangan ótilvitaðar duldar sálarligar tilgongdir, um ein knút sum uttanfrá er torforur at loysa.

Her tykist bíla bæði í ja móðuri og barni, og at brúka makt ger sum oftast bert ilt verri: barnið letst vera enn sjúkari og mammann tilsvandandi eymari um barnið. Við-gerðarlaga er mangan sera torfort at veita teimum

innlit í slíkar ótilvitaðar sálarligar tilgongdir. Bæði partar kunnu hava »brúk« fyrri hesi stöðu, so óheppin hon kortini er upp á longri sikt.

Viðgerðin eigur at mída imóti at nokta sálarligu torvir barnsins (kontakt/ umsorgan) aðrar vegir og á ein skynsamari hátt enn gjøgnum fastlæstu sjúkra-tilveruna, at vekja aðrar áhugar í barninum ella okkurt heilt triðja, sum at enda ger tað »óneyðugt« at vera heiman frá skúla.

Til alla lukku er hetta seinra fyrbrigdi Skúla-fobi á reint kensluligum stöði sjálsamt, men við-gerðin er torfor, krevur skjóta ábót og ikki so sjáldan innleggjan á skikkaðan viðgerðar-stovn.

Í brævi tygara eru ov fáir upplýsingar til at eg sjálvur tori at gera av, hvat slag av breki talan er um. Eg havi tí valt at lysa bæði brekini so mikið víða, at tygum sjálvur eiga at duga at meta um og hvussu hareftir skal farast fram.

Um so er, at talan er um skúlafo-bi, vildi eg fyrst talað álvarsamt við konuna og fingið semju um, í hvussu er at royna at halda dóttirini meira til skúlan, fara við henni hagar tá hon batnar út á dagin, yvirtala hana hóast illa fyrri til kortini at fara og kanska sleppa heim aftur, og so fram um alt

gera ríkiligt burtúr henni, tá hon hevur verið í skúla og kemur heim.

Ríggjar hetta í longdini ikki eiga tit ikki at for-soma í tíð at syrgja fyrri, at dótturin kemur til við-gerðar og skal ávísing sum í øðrum forðum fara fram til skúlaráðgevarastovnin um skúlan.

EyJo

Ringir tú til Sosialin, spyr vinarliga eftir Dagný, sum tekur sær av spurningum undir hesum teiginum

Við guðstænastuna í Haldarsvikar kirkju pálmásunnudag verða hesi konfirmeraði:

Úr Hósvík: Finn Christensen, Herdis Danielsen, Ólá Kristian Djurhuus, Emly Durhuus, Petur Asbjørn Hermansen, Bogi í Homrum, Bjarni Jacobsen, Ólavur Jacobsen.

Úr Hvalvík: Winnie Fuglø, Jón Magnussen.

Úr Streymnesi: Jan Fróði Mortensen, Hjalmar Zachariasen.

Úr Haldarsvík: Jákup Johansen, Eyðvør Petersen, Helena Samuelsen, Jóhannes Vík.

Silvur-brúdleyp

11. apríl kundu hjúni Petra og Hans David Gregersen, Glyvvar, halda silvurbrúdleyp.

11. apríl kundu hjúni Ragnhild og Rodmund Magnussen, Leynar, halda silvurbrúdleyp. Tey eru burturstødd.

Kumulativa skipanin rakar tey veikastu í samfelagnum

Hetta færdi Atli Dam og Vilhelm Johannesen fram undir viðgerðini av tveimum uppskotum frá Landsstýrinum til broytingar í skattalógini

Við hesum visti teir á, at hjá A-skattgjaldarum við stórar inntøku, verður ongantíð eftirhildið meira, enn teir veruliga koma at gjalda, við tað at hesi kortini koma at gjalda 50 pst. í skatti.

Hinvegin koma flestu lág- og miðalinntøkurnar í ta stöðu, at tey koma at

gjalda ov nógvan skatt teir fyrstu sjeý-átta mánaðarnar. Soleiðis koma hesir at veita tí almenna rentufriðan kreditt!

Umboðini hjá Javnaðar-flokkinum visti eisini á hvussu stórum munurin er millum A skattgjaldarar við lág- og miðalinntøkum

øðrumegin og b-skatt-gjaldarar hinumegin.

B-skattgjaldarin hevur møguleika at seta mettu inntøkuna lægri enn hon veruliga er, síðan at gjalda minni upphædd gjøgnum árið, og síðan tá skattaárið er úti, at senda uppperð inn áðrenn 1. mars. Um hann tá rindar meirskattin

innan 1. apríl, verður eingin renta roknað av tí peningi, sum hann hevur »lánt« frá tí almenna.

Vit hava meir um hetta í leygardagsblaðnum.

Dag.